न चेत् प्रयच्छध्वममित्रघातिनो युधिष्ठिरस्यांशमभीप्सितं स्वकं । नयामि वः साश्वपदातिकुञ्जरान् दिशं पितॄणा मशिवां शितैः शरैः ।

ततोऽहमामन्त्र्य तदाधनञ्जयं चतुर्भुजं चैव नमस्य सत्वरः। जवेन सम्प्राप्त इहामरद्युते तवान्तिकं प्रापयितुं वचो महत् ।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि यानसन्धिपर्व्वणि सञ्जयवाक्ये पञ्चषष्टोऽध्यायः ॥ ६५ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ दुर्य्योधने धार्त्तराष्ट्रे तद्वचो नाभिनन्दति। तूष्णीं भूतेषु सर्व्वेषु समुत्तस्थुर्नरर्षभाः ।

उत्थितेषु महाराज पृथिव्यां सर्व्वराजसु। रहिते सञ्जयं राजा परिप्रष्टुं प्रचक्रमे ।

आशंसमानो विजयं तेषां पुत्रवशानुगः । आत्मनश्च परेषाञ्च पाण्डवानाञ्च निश्चयं । २५२५

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ गावल्गणे ब्रूहि नः सारफल्गु स्वसेनायां यावदिहास्ति किञ्चित्। त्वं पाण्डवानां निपुणं वेत्थ सर्व्वं किमेषां ज्यायः किमु तेषां कनीयः।

त्वमेतयोः सारवित् सर्व्वदर्शी धर्म्मार्थयोर्न्निपुणो निश्चयज्ञः। स मे पृष्टः सञ्जय ब्रूहि सर्व्वं युध्यमानाः कतरेऽस्मिन् न सन्ति।

॥ सञ्जय उवाच ॥ न त्वां ब्रूयां रहिते जातु किञ्चिदसूया हि त्वां प्रविशेत राजन्। आनयस्व पितरं महाव्रतं गान्धारीञ्च महिषीमाजमीढ ।

तौ तेऽसूयां विनयेतां नरेन्द्र धर्म्मज्ञौ तौ निपुणौ निश्चयज्ञौ। तयोस्तु त्वां सन्निधौ तद्वदेयं कृत्स्नं मतं केशवपार्थयोर्यत् ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्युक्तेन च गान्धारी व्यासश्चाजगामह। आनीतौ विदुरेणेह सभां शीघ्रं प्रवेशितौ। २५२०

ततस्तन्मतमाज्ञाय सञ्जयस्यात्मजस्य च। अभ्युपेत्य महाप्राज्ञः कृष्णद्वैपायनोऽब्रवीत्।

॥ व्यास उवाच ॥ संपृच्छते धृतराष्ट्राय सञ्जय आचक्ष्व सर्व्वं यावदेषोऽनुयुङ्क्ते। सर्व्वं तावद्वेत्थ तस्मिन् यथावद्याथातथ्यं वासुदेवेऽर्ज्जुने च ।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि यानसन्धिपर्व्वणि सञ्जयवाक्ये षडधिकषष्टोऽध्यायः ॥ ६६ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ अर्ज्जुनो वासुदेवश्च धन्विनौ परमार्चितौ। कामादन्यत्र सम्भूतौ सर्व्वभावाय सम्मतौ।

व्यामान्तरं समास्थाय यथायुक्तं मनस्विनः। चक्रं तद्वासुदेवस्य मायया वर्त्तते विभोः।

सापक्रवं कौरवेषु पाण्डवानां सुसम्मतं । सारासारबलं ज्ञातुं तेजःपुञ्जावभासितं। २५२५

नरकं शम्बरञ्चैव कंसं चैद्यञ्च माधवः। जितवान् घोरसङ्काशान् क्रीडन्निव महाबलः।

पृथिवीञ्चान्तरीक्षञ्च द्याञ्चैव पुरुषोत्तमः। मनसैव विशिष्टात्मा नयत्यात्मवशं वशी।

भूयो भूयश्च यद्राजन् पृच्छसे पाण्डवान् प्रति। सारासारं बलं ज्ञातुं तत्समासेन मे शृणु।

एकतो वा जगत्कृत्स्नमेकतो वा जनार्द्दनः। सारतो जगतः कृत्स्नादतिरिक्तो जनार्द्दनः।

भस्म कुर्य्याज्जगदिदं मनसैव जनार्द्दनः। न च कृत्स्नं जगच्छक्तं भस्मीकर्त्तुं जनार्द्दनं। २५३०

यतः सत्यं यतो धर्म्मो यतो ह्रीरार्ज्जवं यतः। ततो भवति गोविन्दो यतः कृष्णस्ततो जयः।

पृथिवीं चान्तरीक्षञ्च दिवञ्च पुरुषोत्तमः। विचेष्टयति भूतात्मा क्रीडन्निव जनार्द्दनः।